

Studenterna i Sverige

Studs

Arbetsrapport nr 8

www.hsv.se/verksamhet/statistik/studs

Traditionella och icke-traditionella studenter

av Claes Petri

Traditionella och icke-traditionella studenter

av Claes Petri

Studenterna i Sverige

Studs

Arbetsrapport nr 8

www.hsv.se/verksamhet/statistik/studs

Högskoleverket 1999

StudS (Studenterna i Sverige) är ett projekt inom Högskoleverket. StudS ska beskriva de studenter som idag finns vid universitet och högskolor i Sverige; deras tidigare utbildning och studier; hur länge de läst vid universitet och/eller högskola; eventuella studieuppehåll och byten av inriktning; deras mål och planer inför studierna; deras privata situation; civilstånd och familjesituation i övrigt. Vidare studeras yttre faktorer som påverkar studierna och som kan vara viktigt för uppläggningsen av utbildningen: Arbete eller ej vid sidan om studierna; bostad och bostadsort i förhållande till studieorten; tidsanvändning för studierna m.m. Andra områden som studeras är studenternas liv utanför studierna, vad de gör på fritiden och deras intressen i övrigt.

Mera om StudS kan läsas på hemsidan: www.hsv.se/verksamhet/statistik/studs

Inom StudS har hittills utkommit följande arbetsrapporter

- Brandell, Lars & Petri Claes, *Studenterna höstterminen 1995 : några basdata*. Högskoleverket, 1996. (StudS arbetsrapport ; 1)
- Brandell, Lars, *Nittioalets studenter. Bakgrund och studiemönster*, Högskoleverket, 1998. (StudS arbetsrapport ; 2)
- Brandell, Sara & Höög, Helena, *Med studenternas egna ord. Svaren på två öppna frågor i en enkät hösten 1996 till studenter i Sverige*. Högskoleverket 1998. (StudS arbetsrapport ; 3)
- Agélii, Karin, *6 studenter : deras liv, upplevelser av studierna och förhoppningar inför framtiden*. Högskoleverket, 1998. (StudS arbetsrapport ; 4)
- Wästerfors, David, *Studiestarten som ett äventyr : rationalitet, slump och nödvändighet inför högskolestudierna, samt Appendix : Vägen till studierna, Korta porträtt av 24 studenter*. Högskoleverket, 1998. (StudS arbetsrapport ; 5)
- Wästerfors, David, *Att vara student – Rörelse och fördröjning i livet som student*. Högskoleverket 1998. (StudS arbetsrapport ; 6)

Traditionella och icke-traditionella studenter

Producerad av Högskoleverket i juni 1999

Studenterna i Sverige (StudS), Arbetsrapport nr 8

ISBN: 91-88874-27-3

Innehåll: Claes Petri

Grafisk form: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverket, Stockholm, augusti 1999

Innehållsförteckning

Förord	5
Sammanfattning	7
Var finns de icke-traditionella studenterna?	7
Är kvinnor mer eller mindre icke-traditionella än män?	7
Har traditionella och icke-traditionella studenter olika social bakgrund?	8
Inledning	9
Vad menas med en icke-traditionell student?	9
Rapportens frågeställningar	10
Utbildningar med inriktning mot olika yrkesexamina	13
Studenternas fördelning	13
<i>En av tre studenter som läser mot en yrkesexamen är icke-traditionell</i>	13
<i>Blivande musiklärare mest traditionella</i>	14
Kvinnor och män	14
<i>Fler icke-traditionella bland manliga studenter på enskilda utbildningar</i>	14
Studieuppehåll, nybörjarålder och deltidsstudier	15
<i>Var fjärde student gjorde en sen högskoledebut</i>	15
<i>De flesta uppfyller endast ett kriterium</i>	16
Social bakgrund och studiemönster	17
<i>Små variationer i "mellangruppen"</i>	18
<i>Fyra huvudgrupper</i>	18
Hur är fördelningen av traditionella och icke-traditionella studenter vid olika lärosäten?	21
Störst andel icke-traditionella studenter vid vårdhögskolorna	21
Har traditionella och icke-traditionella studenter olika social bakgrund?	25
Små skillnader bland blivande civilingenjörer	25
Social bakgrund har betydelse för vid vilken ålder högskoledebuten sker	26
Avslutande kommentar	29
Tabeller	31

Till rapporten hör även en separat tabellbilaga. I den finns samma typ av tabeller som i rapporten, men uppdelade per universitet/högskola.

Förord

Syftet med projektet Studenterna i Sverige (StudS) är att beskriva dagens studenter i Sverige och deras situation. En fråga som då är naturlig gäller hur dagens studenter ”använder” högskolan och dess utbildningar för att nå sina utbildningsmål.

I sammanhanget diskuteras också på vilket sätt universitetens och högskolornas utbildning kan fungera som en del av ett system för livslångt lärande eller återkommande utbildning. Det är dock inte helt klart vad som ska avses med en student i återkommande utbildning eller i livslångt lärande. Därför introducerades i StudS arbetsrapport nr 2¹ en uppdelning på *traditionella* och *icke-traditionella* studenter.

En traditionell student är den som hittills har bedrivit sina studier som en komplettering till den utbildning man tidigare fått i gymnasieskolan. Mera exakt gäller inom StudS-projektet följande definition.

En *traditionell student* definieras genom tre olika egenskaper:

- Hon/han började studera i högskolan vid en ålder av högst 24 år.
- Hon /han har *inte* varit borta från studierna alltför lång tid. Det betyder att hon/han *inte* efter studiestarten har varit ”oregistrerad” under en sammanhängande period på tre terminer eller mer.
- Hon/han läser *inte* på deltid.

Icke-traditionella studenter är de som inte uppfyller definitionen ovan.

Det visar sig att ca 53 procent av alla studenter uppfyller definitionen för traditionella studenter. Resten, dvs. 47 procent, är alltså enligt StudS definition icke-traditionella.²

Denna rapport är en fortsatt studie av begreppen traditionell och icke-traditionell student. Den behandlar bl.a. fördelningen mellan de två grupperna studenter på olika högskoleutbildningar som leder fram till en yrkesexamen. Rapporten innehåller också en analys av eventuella samband mellan begreppen traditionell/icke-traditionell student och de studerandes sociala bakgrund. Rapporten som utarbetats av Claes Petri, har i en tidigare version diskuterats i referensgruppen för StudS³.

För innehållet i rapporten svarar författaren.

Lars Brandell
Projektledare

¹ Brandell, Lars, *Nittioalets studenter. Bakgrund och studiemönster*, Högskoleverket, 1998. (StudS arbetsrapport ; 2)

² Se vidare StudS arbetsrapport ; 2.

³ Till StudS har funnits en referensgrupp betående av Statistikchef Ronnie Andersson, (SCB). Seniorutredare Lisbet Berg, (NIFU och FAFO, Oslo), Forskningsledare Thomas Fürth, Institutet för framtidsstudier, Docent Annika Lundmark, Enheten för utveckling och utvärdering, Uppsala universitet, Fil. stud. Helene Lindstrand, Högskolan i Växjö, Universitetslektor Anders Persson, Sociologiska Institutionen, Lunds universitet, Doktorand Lari Pitkä-Kangas, Institutionen för idéhistoria, Umeå universitet, Fil stud. Carin Sjöström, Stockholms universitet och Professor Olof Wärneryd, Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi, Lunds Universitet.

Sammanfattning

De flesta studenter som läste vid universitet och högskolor hösten 1995 var ”vanliga” studenter. De påbörjade sina högskolestudier relativt snart efter gymnasieskolan och hade bedrivit studierna på heltid och utan att göra några längre uppehåll. Men nästan hälften, ungefär 47 procent, av studenterna stämde *inte* med denna bild. Mer än var fjärde student hade börjat sina högskolestudier vid 25 års ålder eller senare, nästan var fjärde student hade gjort ett eller flera längre uppehåll i studierna och var femte student studerade på deltid. De studenter som uppfyller något av dessa tre kriterier betecknas i denna rapport som ”icke-traditionella”.

Var finns de icke-traditionella studenterna?

Bland de större utbildningar som leder till en yrkesexamen är psykologutbildningen den ”mest icke-traditionella”, drygt 60 procent av studenterna är icke-traditionella. Andra utbildningar med en stor andel icke-traditionella studenter är utbildningarna till teolog, gymnasielärare, sjuksköterska, arkitekt och socionom. Exempel på utbildningar med stor andel traditionella studenter är utbildningarna till musiklärare, civilingenjör, ingenjör och barn- och ungdomspedagog. Även på dessa utbildningar är dock inte mindre än var fjärde student icke-traditionell.

Den största andelen icke-traditionella studenter finns vid vårdhögskolorna. Därefter kommer de mindre och medelstora högskolorna, universiteten samt fackhögskolorna. Till exempel är ungefär tre av fyra studenter icke-traditionella vid Kalmar läns vårdhögskola, Hälsohögskolan Väst i Vänersborg och Vårdhögskolan i Växjö. Vid Lärarhögskolan i Stockholm och Mälardalens högskola är ungefär 60 procent av studenterna icke-traditionella, vid Högskolan i Skövde endast 34 procent. Av universiteten har Sveriges lantbruksuniversitet, Stockholms universitet, Karolinska institutet och Göteborgs universitet, störst andel icke-traditionella studenter (drygt hälften av studenterna). Minsta andelen icke-traditionella studenter finns vid Handelshögskolan i Stockholm och vid Chalmers tekniska högskola.

Är kvinnor mer eller mindre icke-traditionella än män?

På utbildningar som leder mot en yrkesexamen är totalt sett fördelningen traditionella/icke-traditionella studenter mycket lika för kvinnor och män. Ser man däremot till varje utbildning för sig framgår en intressant skillnad, nämligen att andelen icke-traditionella studenter är i stort sett genomgående högre bland männen än bland kvinnorna.

Störst skillnad mellan könen är det bland blivande socionomer och sjukgymnaster. På dessa utbildningar, där såväl andelen icke-traditionella studenter som andelen kvinnliga studenter är förhållandevis hög, är det relativt vanligt att de (ganska få) manliga studenterna har ett icke-traditionellt studiemönster.

Har traditionella och icke-traditionella studenter olika social bakgrund?

Totalt sett är andelen icke-traditionella studenter större bland studenter som är barn till arbetare än bland studenter som är barn till akademiker/högre tjänstemän. Men denna skillnad är olika stor på olika utbildningar; på läkarutbildningen är den störst. Bland blivande barn- och ungdomspedagoger, grundskollärare, musiklärare och civilingenjörer är relationen mellan traditionella och icke-traditionella studenter oberoende av studenternas sociala ursprung.

Det finns alltså ett samband mellan begreppen traditionell/icke-traditionell och social bakgrund, men hur ser det ut? Om studenternas sociala bakgrund analyseras för vart och ett av de tre kriterier som var för sig definierar en icke-traditionell student, nämligen (1) "har gjort (minst) ett långt uppehåll", (2) "började vid 25 års ålder eller senare", (3) "studerar på deltid", visar sig att i stort sett hela skillnaden mellan traditionella och icke-traditionella studenter beror på det andra kriteriet, dvs. vid vilken ålder man påbörjade sina högskolestudier.

Social bakgrund har betydelse för inte bara *om* en viss person kommer att gå vidare till högskolestudier utan också *när* detta i så fall sker. Studenter som är barn till akademiker/högre tjänstemän tenderar att göra högskoledebut i yngre år jämfört med studenter som är barn till arbetare. När väl högskoledebuten är ett faktum, tycks det däremot inte finnas några större skillnader mellan studenter med olika social bakgrund avseende deras studiemönster.

Inledning

Syftet med projektet Studenterna i Sverige (StudS) är att beskriva studenterna vid svenska universitet och högskolor. Utgångspunkten är att studenter inte bara har ett liv som högskolestuderande utan att det vid sidan av studierna finns en rad förutsättningar och omständigheter som påverkar studierna och tillvaron som student⁴.

StudS bygger på material från flera källor:

- uppgifter från högskoleregistret om studenterna höstterminen 1995,
- en enkät bland ett urval av de studenter som var registrerade höstterminen 1996,
- intervjuer med studenter som läste höstterminen 1997.

I arbetsrapport nr 2 inom StudS beskrevs studenterna, deras studiemönster och bakgrund utifrån uppgifter hämtade ur högskoleregistret. En central frågeställning i den rapporten var om man kunde säga något om vilka studenter som kunde anses vara engagerade i återkommande utbildning eller livslångt lärande. Frågeställningen analyserades genom att ta begreppet ”icke-traditionella studenter” som en utgångspunkt.

Vad menas med en icke-traditionell student?

Man kan definiera en icke-traditionell student på flera sätt. Ett kan vara att utgå från den utbildning som studenten går, t.ex. att alla studenter som läser på kurser som är ”avsedda” för återkommande utbildning betraktas som icke-traditionella. Denna definition passar emellertid inte i Sverige eftersom kurserna i den svenska högskolan inte är speciellt avsedda för en viss kategori studenter – större delen av utbildningsutbudet kan användas av studenterna på olika sätt allt efter den personliga situationen.

Det angreppssätt som valts i arbetsrapport nr 2 utgår istället från ett antal variabler, bl.a. studenternas ålder, deras studietakt och förekomst av eventuella uppehåll före eller under högskolestudierna. Med hjälp av dessa variabler har studenterna delats in i två grupper: traditionella och icke-traditionella studenter.

En *traditionell* student kan beskrivas som en person som relativt snart efter avslutade gymnasiestudier påbörjar högskolestudier, genomför dessa på heltid och utan att göra några längre uppehåll i studierna fram till det att hon eller han lämnar högskolan – i bästa fall med en examen på fickan. Mer exakt definieras

⁴ Med student menas här alla personer som bedriver studier på grundutbildningsnivå inom det svenska högskolesystemet, oberoende av studiernas inriktning eller omfattning.

en traditionell student genom tre kriterier som samtliga måste vara uppfyllda.

En student är traditionell om han eller hon:

1. har läst utan att göra något längre uppehåll i studierna (inte varit borta från studierna under en sammanhängande period på tre terminer eller mer) och
2. började sina högskolestudier för första gången senast vid 24 års ålder och
3. inte studerar på deltid.

Definitionen av en traditionell student ger följande **definition av en icke-traditionell student**:

En student räknas som icke-traditionell om han eller hon uppfyller *minst ett* av kriterierna⁵:

1. har gjort minst ett långt uppehåll i studierna⁶,
2. började högskolestudier vid 25 års ålder eller senare (alternativt började studera före hösten 1977⁷),
3. studerar på deltid⁸.

Beteckningen traditionell eller icke-traditionell avser alltså vissa egenskaper hos studenterna vid en viss tidpunkt. Det är *inte* så att olika individer är det ena eller det andra för tid och evighet. En student som hösten 1995 betraktades som traditionell kan mycket väl uppfylla villkoren för en icke-traditionell student om han eller hon bedriver högskolestudier vid ett senare tillfälle.

Rapportens frågeställningar

Denna delrapport syftar till att dels kartlägga traditionella och icke-traditionella studenter, dels studera deras sociala bakgrund. Utifrån uppgifter ur högskoleregistret avseende studenterna höstterminen 1995 söks svar på frågor som:

- Hur är fördelningen mellan traditionella och icke-traditionella studenter för olika utbildningar och högskolor?
- Hur är fördelningen bland kvinnor och män?
- I vilken utsträckning förekommer studieuppehåll och deltidsstudier bland studenter som går på olika utbildningar?
- Vid vilken ålder har studenter som går på olika utbildningar påbörjat sina studier?
- Hur förhåller sig begreppen traditionellt/icke-traditionellt studiemönster och social bakgrund till varandra?

⁵ Se vidare arbetsrapport nr 2.

⁶ Långt uppehåll definieras här som ett uppehåll omfattande minst tre terminer.

⁷ För de studenter som började studera före hösten 1977 saknas uppgifter om ålder vid starten av högskolestudierna.

⁸ Med den definition som används här räknas en student som läste högst 14 poäng under höstterminen 1995 som deltidsstudent.

Frågeställningarna behandlas främst utifrån ett nationellt perspektiv. Hur det ser ut vid olika lärosäten berörs endast översiktligt. Till rapporten hör emellertid en separat tabellbilaga där studiemönstren för såväl olika lärosäten som för olika utbildningar vid dessa redovisas i detalj.

Under arbetets gång inom StudS-projektet har det blivit alltmer tydligt att den grupp av människor som har universitets- eller högskolestudier som gemensam nämnare är en i hög grad heterogen skara. Vad som gjort stort intryck på mig under arbetet med denna rapport är att mångfalden bland studenterna också visat sig vara så pass utbredd: 20–60 procent av studenterna är icke-traditionella på i stort sett alla utbildningar och högskolor.

Detta är viktigt att känna till för alla som planerar och anordnar högre utbildningar. Min förhoppning är att denna rapport kan bidra till att öka kunskapen om *studenterna* i den svenska högskolan och inspirera till att liknande undersökningar görs igen om ett antal år.

Stockholm i juni 1999

Claes Petri

Utbildningar med inriktning mot olika yrkesexamina

Studenternas fördelning

Av alla 246 000 studenter som var registrerade i högskolan höstterminen 1995 läste ungefär 98 000 på ett utbildningsprogram som är avsett att leda till en yrkesexamen. Totalt finns det 54 yrkesexamensutbildningar. För att göra redovisningen här någorlunda överskådlig har 15 av de största⁹ utbildningarna valts ut. I slutet av rapporten finns dock tabeller med data för samtliga utbildningsprogram.

En av tre studenter som läser mot en yrkesexamen är icke-traditionell

De utbildningsprogram som är avsedda att leda till en yrkesexamen förknippas ofta med traditionella studenter. Emellertid var inte mindre än var tredje student som gick på dessa utbildningar hösten 1995 icke-traditionella, dvs. hade återkommit till högskolestudier efter ett längre uppehåll (om minst tre terminer) och/eller hade börjat studera först vid 25 års ålder eller senare och/eller läste på deltid.

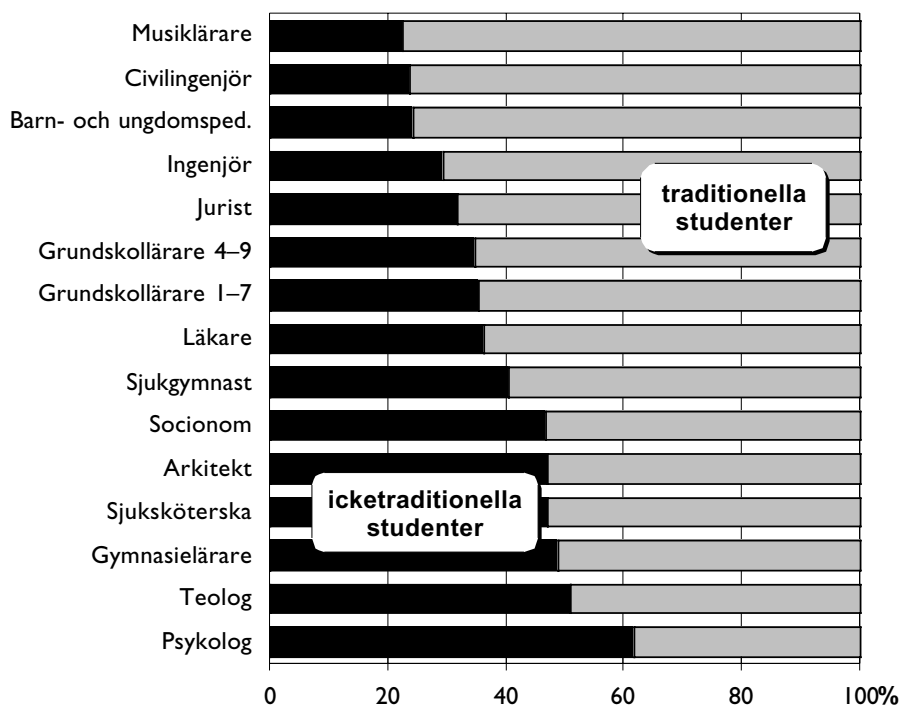

Diagram I. Andel traditionella/icke-traditionella studenter på några utbildningar, höstterminen 1995.

⁹ Av de drygt 98 000 studenter som var registrerade på något yrkesutbildningsprogram läste cirka 85 000 på någon av dessa femton utbildningar.

Blivande musklärare mest traditionella

Studenterna som läser på utbildningarna till musklärare, civilingenjör samt barn- och ungdomspedagog är de som är mest traditionella i sitt studiemönster. Även de som läser på utbildningarna till ingenjör och jurist är förhållandevis "traditionella". Störst andel icke-traditionella studenter finns på psykologutbildningen, men även studenterna som går på utbildningarna till teolog, gymnasielärare, sjuksköterska, arkitekt och socionom är relativt icke-traditionella. (Se diagram 1.)

Kvinnor och män

Totalt sett finns det fler kvinnliga icke-traditionella studenter än manliga. Ungefär 60 procent av alla icke-traditionella studenter är kvinnor. Fler kvinnor än män studerar i högskolan och andelen icke-traditionella studenter är också större bland kvinnor än bland män.

Fördelningen av traditionella/icke-traditionella studenter är *totalt sett* mycket lika för kvinnor och män som går på någon av de femton utbildningarna som studeras närmare här. Andelen icke-traditionella studenter är 34 procent bland kvinnorna och 33 procent bland männen. Även könsfördelningen är jämn; cirka 47 procent av de 85 000 studenterna är kvinnor.

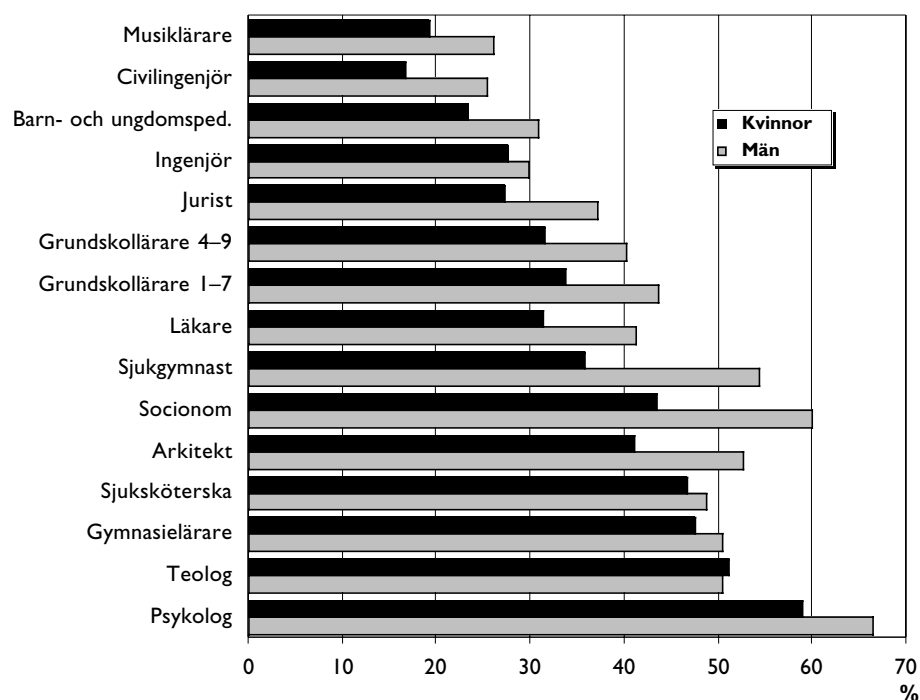

Diagram 2. Andel icke-traditionella studenter bland kvinnor resp. män på några utbildningar höstterminen 1995.

Fler icke-traditionella bland manliga studenter på enskilda utbildningar

Inom varje utbildning för sig är andelen icke-traditionella studenter genomgå-

ende högre bland männen än bland kvinnorna (förutom bland teologerna). Störst skillnad mellan könen är det bland socionomer och sjukgymnaster. På dessa utbildningar är det relativt vanligt att de (ganska få) manliga studenterna har ett icke-traditionellt studiemönster. (Se diagram 2.)

Studieuppehåll, nybörjarålder och deltidstudier

Som nämnts tidigare räknas en student som icke-traditionell om han eller hon uppfyller något av kriterierna:

1. har gjort minst ett långt uppehåll i studierna,
2. började högskolestudier vid 25 års ålder eller senare,
3. studerar på deltid.

Var fjärde student gjorde en sen högskoledebut

Det andra kriteriet är vanligast förekommande. En knapp fjärdedel av alla studenter som läste på något utbildningsprogram mot en yrkesexamen höstterminen 1995 hade börjat sina högskolestudier vid 25 års ålder eller senare. Omkring 13 procent av studenterna hade gjort (minst) ett långt uppehåll och ungefär sju procent läste på deltid.

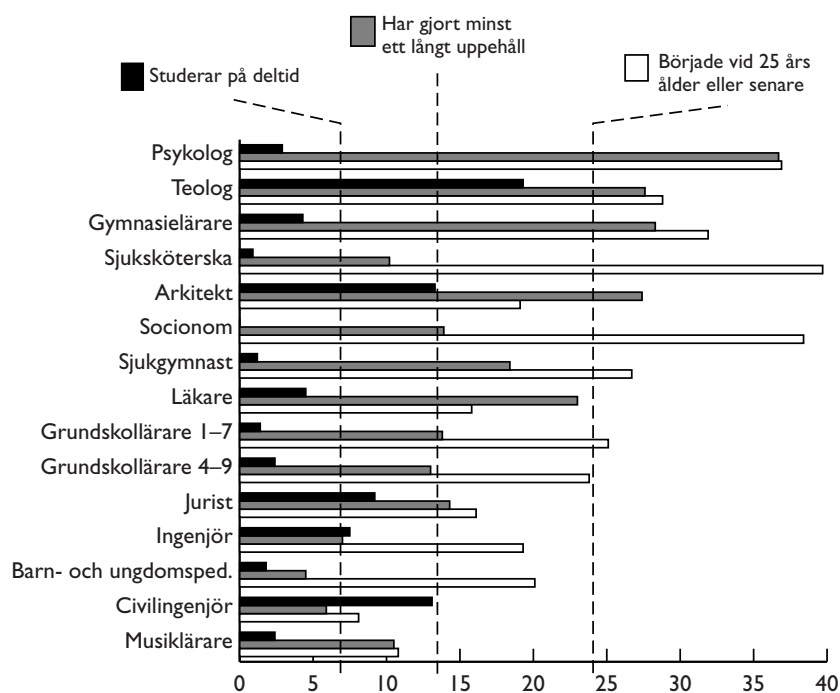

Diagram 3. Andel av studenterna på olika utbildningar som uppfyller kriterium 1, 2 respektive 3, höstterminen 1995.

Nästan fyra av tio studenter som gick på utbildningarna till sjuksköterska respektive socionom påbörjade sina högskolestudier då de var 25 år eller äldre,

vilket är en klart högre andel än genomsnittet (24 procent) för samtliga utbildningar som leder mot en yrkesexamen. Lägst andel studenter som påbörjat sina högskolestudier vid 25 års ålder eller senare fanns på civilingenjörsutbildningen.

Studieuppehåll är vanligt förekommande bland blivande gymnasielärare, teologer, arkitekter, läkare och allra vanligast bland blivande psykologer¹⁰. På utbildningarna till ingenjör, civilingenjör samt barn- och ungdomspedagog är däremot andelen studenter som gjort studieuppehåll ganska liten.

Deltidsstudier förekommer i störst utsträckning bland blivande teologer; var femte teologstudent studerade på deltid. På civilingenjörsutbildningen där andelen icke-traditionella studenter är liten i jämförelse med andra utbildningar – bara på musiklärarutbildningen är denna andel mindre – är det istället deltidskriteriet som är vanligast. Omkring 13 procent av studenterna på civilingenjörsutbildningarna – och även på arkitektutbildningarna – studerar på deltid¹¹. Det är emellertid bland teologer som deltidstudier förekommer i störst utsträckning; var femte teologstudent studerar på deltid. (Se diagram 3.)

De flesta uppfyller endast ett kriterium

Av de studenter som här räknas som icke-traditionella uppfyller flertalet endast ett av de kriterier som ingår i definitionen av en icke-traditionell student. Men det finns också studenter som uppfyller två eller alla tre kriterierna samtidigt.

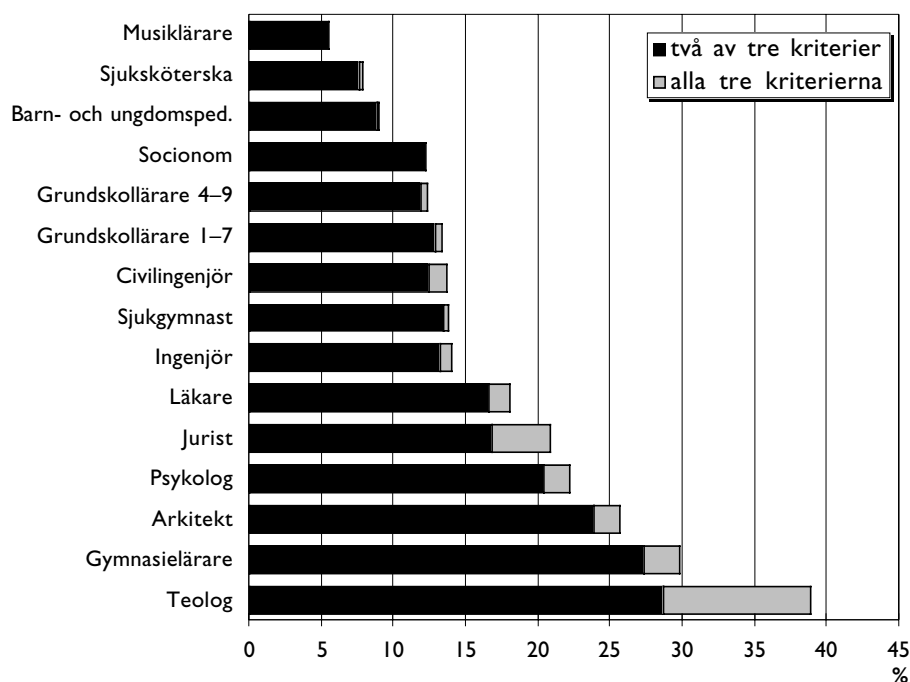

Diagram 4. Andel av de "icke-traditionella" studenterna på olika utbildningar som uppfyller (precis) två respektive samtliga tre kriterier, höstterminen 1995.

¹⁰ Ett års arbetslivserfarenhet ingår som en del av förkunskapskraven till psykologutbildningen.

¹¹ Uppgiften om deltidstudier bör tolkas med viss försiktighet. En del av skillnaderna mellan olika utbildningar kan bero på skillnader i "bokföringsteknik".

Andelen studenter som uppfyller precis två kriterier varierar ganska mycket: från knappt sex procent på musiklärarutbildningen till 29 procent på teologutbildningen.

Mindre vanligt är att alla tre kriterierna är uppfyllda. Det gäller endast två procent av alla studenter som läste på någon utbildning som leder mot en yrkesexamen. Teologerna avviker dock markant i detta avseende – var tionde student på teologutbildningen uppfyller samtliga tre kriterier, dvs. har gjort minst ett långt uppehåll *och* studerar på deltid *och* påbörjade högskolestudier vid 25 års ålder eller senare. Även bland juristerna uppfyller en relativt stor del av de icke-traditionella studenterna alla tre kriterierna. (Se diagram 4.)

Social bakgrund och studiemönster

Social bakgrund har kunnat bestämmas för knappt 90 procent av alla studenter som hösten 1995 läste på någon av de utbildningar som leder mot en yrkesexamen. Studenterna har i denna rapport delats in i tre olika grupper¹²:

- bakgrundsgrupp I: barn till akademiker och högre tjänstemän,
- bakgrundsgrupp II: barn till övriga tjänstemän och barn till företagare respektive bönder,
- bakgrundsgrupp III: barn till arbetare.

Det är ingen nämnvärd skillnad mellan yrkesexamensutbildningar och andra utbildningar, betraktat som grupper, vad gäller studenternas sociala bakgrund. Däremot varierar fördelningen *mellan* olika utbildningar. (Se diagram 5.)

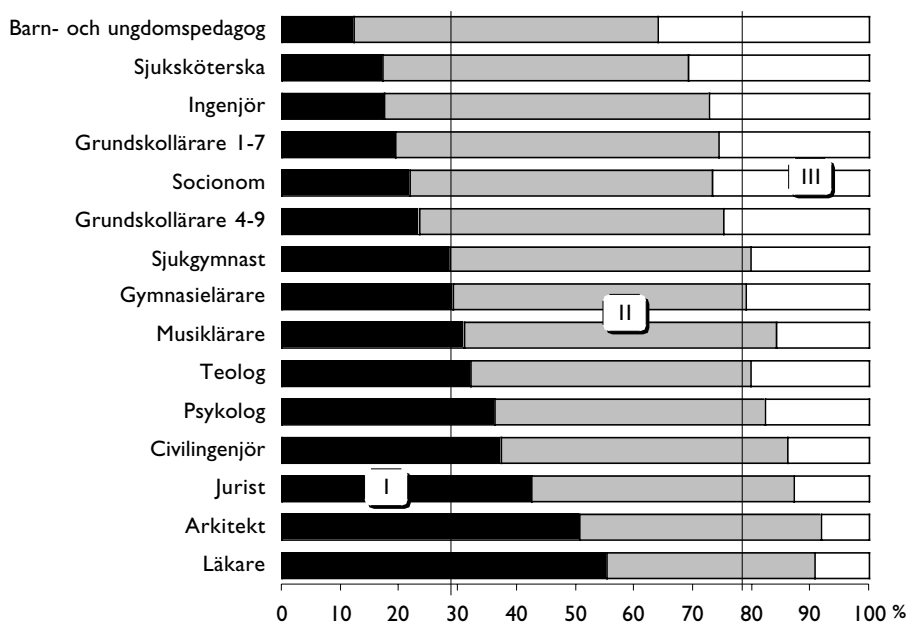

Diagram 5. Studenternas fördelning på olika bakgrundsgrupper, per utbildning, höstterminen 1995.

¹² För en utförligare beskrivning, se StudS Arbetsrapport nr 2.

Små variationer i "mellangruppen"

Förhållandevis många av dem som studerar på utbildningarna till läkare, arkitekt, jurist, civilingenjör och psykolog kommer från bakgrundsgrupp I, dvs. är barn till akademiker och högre tjänstemän. Flest studenter från bakgrundsgrupp III finns det på utbildningarna till barn- och ungdomspedagog, sjuksköterska, ingenjör, socionom och grundskollärare 1–7. Bland blivande sjukgymnaster och gymnasielärare är fördelningen närmast "genomsnittlig", dvs. i stort sett densamma som för samtliga studenter.

Påtagligt är hur lite andelen av studenter från bakgrundsgrupp II varierar mellan olika utbildningar. Som lägst är andelen 35 procent, på läkarutbildningen, och som högst 55 procent, på ingenjörsutbildningen och på utbildningen till grundskollärare 1–7. Att variationen i mellangruppen är liten innebär också att korrespondensen mellan andel studenter från bakgrundsgrupp I respektive från bakgrundsgrupp III är stor.

Fyra huvudgrupper

Diagram 6 ger en bild av hur olika utbildningar förhåller sig till varandra med avseende på *både* andel icke-traditionella studenter *och* studenternas sociala bakgrund, här representerat av andel studenter från bakgrundsgrupp I¹³. De heldragna linjerna, som avser motsvarande andelar för samtliga yrkesexamensutbildningar, delar in diagrammet i fyra fält som antyder hur de olika utbildningarna grovt kan delas in.

Diagram 6. Förhållandet mellan studietyp (andel icke-traditionella studenter) och bakgrund (andel studenter ur bakgrundsgrupp I) på femton olika utbildningar, höstterminen 1995.

Not: De heldragna linjerna avser motsvarande andelar för alla studenter som läser på yrkesexamensutbildningar och de streckade avser motsvarande för samtliga studenter.

¹³ Andelen studenter från bakgrundsgrupp I har valts här eftersom denna andel varierar mer mellan olika utbildningar än motsvarande andelar för bakgrundsgrupperna II resp III.

Även en indelning som istället görs med utgångspunkt från motsvarande andelar för *samtliga* högskoleutbildningar, dvs. inte bara yrkesexamensutbildningar, ger samma resultat. En sammanfattande beskrivning av utbildningarna skulle därmed kunna vara:

utbildning	karaktäristik
Barn- och ungdomspedagog Ingenjör Grundskollärare 1–7 Grundskollärare 4–9	liten andel icketraditionella studenter (stor andel traditionella studenter) <i>och</i> liten andel studenter ur bakgrundsgrupp I (stor andel studenter ur bakgrundsgrupp III)
Musiklärare Civilingenjör Jurist Läkare	liten andel icketraditionella studenter <i>och</i> stor andel studenter ur bakgrundsgrupp I
Sjuksköterska Socionom	stor andel icketraditionella studenter <i>och</i> liten andel studenter ur bakgrundsgrupp I
Gymnasielärare Teolog Psykolog Arkitekt	stor andel icketraditionella studenter <i>och</i> stor andel studenter ur bakgrundsgrupp I

Hur är fördelningen av traditionella och icke-traditionella studenter vid olika lärosäten?

Eftersom olika högskolor har olika utbildningsutbud är fördelningen av traditionella och icke-traditionella studenter på olika högskolor i hög grad beroende av hur dessa studenter fördelar sig på olika utbildningar. Här beskrivs kortfattat hur traditionella och icke-traditionella studenter fördelar sig på olika högskolor.

Högskolevisa analyser av studenternas fördelning på olika utbildningar avseende studiemönster, könsfördelning och social bakgrund, ryms inte i denna rapport. Däremot ges den som är intresserad av högskolevisa analyser möjlighet att göra detta utifrån data som finns redovisade i en separat tabellbilaga som hör till rapporten.

Störst andel icke-traditionella studenter vid vårdhögskolorna

Många av de studenter som läser vid de konstnärliga högskolorna och, i ännu högre grad, vid andra små och specialiserade högskolor, är icke-traditionella. Totalt sett utgör studenterna vid dessa högskolor dock bara en procent av alla högskolestuderande (hösten 1995).

Om man bortser från dessa förhållandevis små enheter¹⁴ finns den största andelen icke-traditionella studenter vid vårdhögskolorna. Därefter kommer gruppen mindre och medelstora högskolor och sedan universiteten. Vid fackhögskolorna, där andelen icke-traditionella studenter är lägst, är ändå så pass många som två av fem studenter icke-traditionella.

¹⁴ Andelen icke-traditionella studenter vid de konstnärliga högskolorna och vid övriga små högskolor finns redovisad i bilagan i slutet av denna rapport.

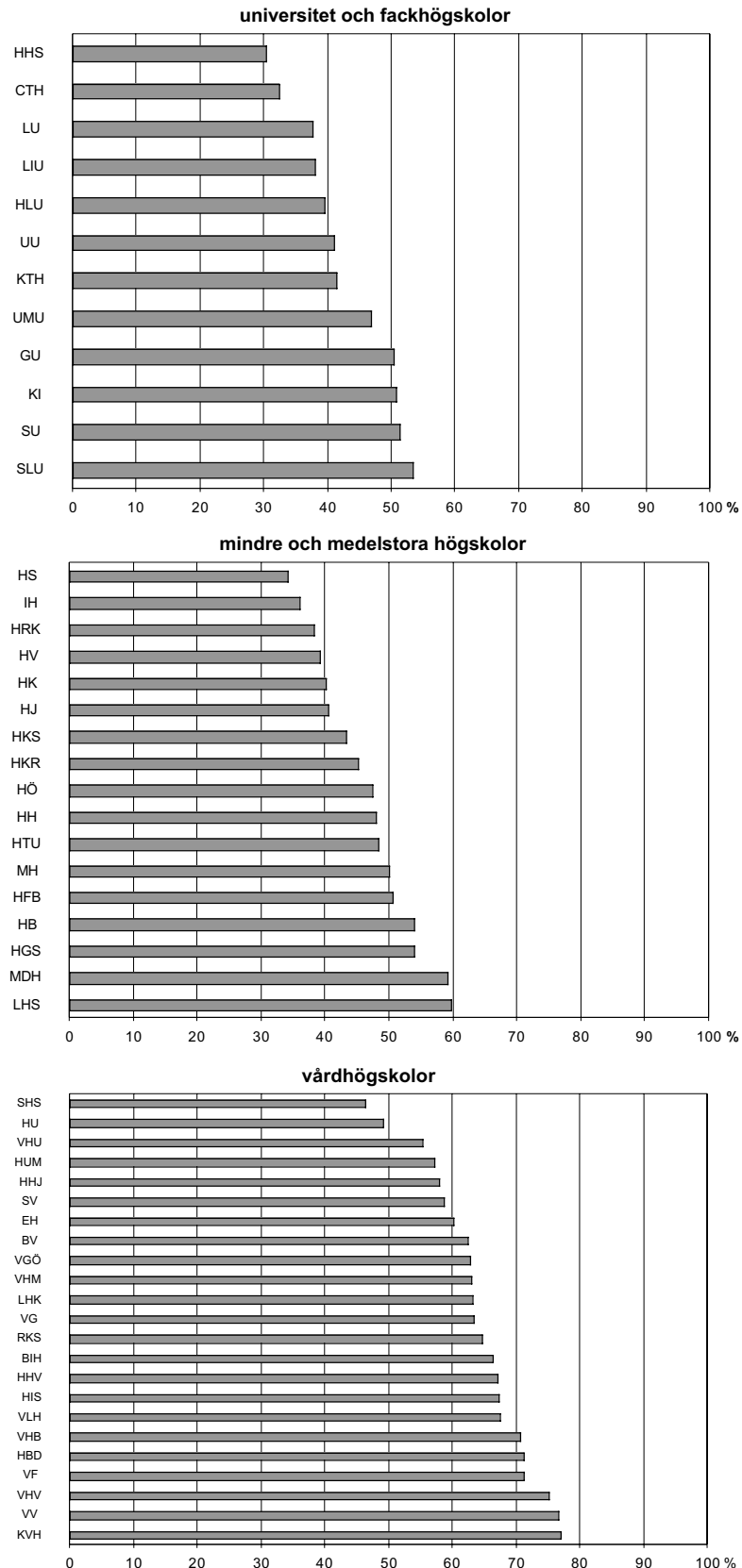

Diagram 7. Andel icke-traditionella studenter vid vårdhögskolor, mindre och medelstora högskolor samt universitet och fackhögskolor, höstterminen 1995. (Förteckning över högskolornas namn finns på nästa sida).

förk.	högskola	anm.
BIH	Blekinge internationella hälsohögskola	ingår numera i Högskolan i Karlskrona/ Ronneby
BV	Bohusläns vårdhögskola	ingår numera i Hälsohögskolan väst i Vänersborg
EH	Ersta Högskola	numera Ersta Sköndal högskola
VBD	Vårdhögskolan i Boden	
HHJ	Hälsohögskolan i Jönköping	
HHV	Hälsohögskolan i Värmland	ingår numera i Karlstads universitet
HIS	Hälsohögskolan i Stockholm	ingår numera i Karolinska institutet
HU	Hälsouniversitetet i Linköping	ingår numera i Linköpings universitet
HUM	Hälsohögskolan i Umeå	ingår numera i Umeå universitet
KVH	Kalmar läns vårdhögskola	ingår numera i Högskolan i Kalmar
LHK	Vårdhögskolan i Kristianstad	ingår numera i Högskolan i Kristianstad
RKS	Röda korsets sjuksköterskeskola	numera Röda korsets högskola
SHS	Sophiahemmets sjuksköterskeskola	
SV	Hälsohögskolan Väst Skövde	ingår numera i Högskolan i Skövde
VF	Vårdhögskolan Falun	ingår numera i Högskolan Dalarna
VG	Vårdhögskolan Gävle	ingår numera i Högskolan i Gävle
VGÖ	Vårdhögskolan i Göteborg	ingår numera i Göteborgs universitet
VHB	Vårdhögskolan i Borås	ingår numera i Högskolan i Borås
VHM	Vårdhögskolan i Malmö	ingår numera i Malmö högskola
VHU	Vårdhögskolan i Uppsala	ingår numera i Uppsala universitet
VHV	Vårdhögskolan i Växjö	ingår numera i Växjö universitet
VLH	Vårdhögskolan Lund/Helsingborg	ingår numera i Lunds universitet
VV	Vårdhögskolan i Vänersborg	numera Hälsohögskolan Väst i Vänersborg
LHS	Läraryhögskolan i Stockholm	
MdH	Mälardalens högskola	
HG/S	Högskolan i Gävle/Sandviken	numera Högskolan i Gävle (HG)
HB	Högskolan i Borås	
HF/B	Högskolan i Falun/Borlänge	numera Högskolan Dalarna (Hda)
MH	Mitthögskolan	
HT/U	Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	
HH	Högskolan i Halmstad	
HÖ	Högskolan i Örebro	numera Örebro universitet
HKr	Högskolan i Kristianstad	
HKs	Högskolan i Karlstad	numera Karlstads universitet
HJ	Högskolan i Jönköping	
HK	Högskolan i Kalmar	
HV	Högskolan i Växjö	numera Växjö universitet
HK/R	Högskolan i Karlskrona/Ronneby	
IH	Idrottshögskolan i Stockholm	
HS	Högskolan i Skövde	
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet	
SU	Stockholms universitet	
KI	Karolinska institutet	
GU	Göteborgs universitet	
UmU	Umeå universitet	
KTH	Kungl. Tekniska högskolan	
UU	Uppsala universitet	
HLu	Högskolan i Luleå	numera Luleå tekniska universitet (LTU)
LiU	Linköpings universitet	
LU	Lunds universitet	
CTH	Chalmers tekniska högskola	
HHS	Handelshögskolan i Stockholm	

Vårdhögskolor med förhållandevis många icke-traditionella studenter är Kalmar läns vårdhögskola (KVH), Vårdhögskolan i Vänersborg (VV) och Vårdhögskolan i Växjö (VHV), där ungefär tre av fyra studenter är icke-traditionella. Mest "traditionella" är Sophiahemmets sjuksköterskeskola (SHS) och Hälsouniversitetet i Linköping (HU), där drygt hälften av studenterna är traditionella.

Lärarhögskolan i Stockholm (LHS) och Mälardalens högskola (MDH) är de enheter bland de mindre och medelstora högskolorna där andelen icke-traditionella studenter är störst. Minst andel icke-traditionella studenter, ungefär en tredjedel, har Högskolan i Skövde (HS).

Av universiteten och fackhögskolorna har Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) störst andel icke-traditionella studenter: drygt 53 procent. Lägst andel, cirka 30 procent, har Handelshögskolan i Stockholm (HHS). Av de stora universiteten har Stockholms universitet (SU) och Göteborgs universitet (GU) störst andel icke-traditionella studenter: där är drygt hälften av studenterna icke-traditionella. (Se diagram 7.)

Har traditionella och icke-traditionella studenter olika social bakgrund?

I den allmänna debatten om social snedrekrytering till högre studier förekommer att man med begreppet icke-traditionella studenter menar studenter med *icke traditionell social bakgrund*. För att undvika missuppfattningar är det viktigt att framhålla att den definition av ”icke-traditionella studenter” som används här *inte* är kopplad till studenternas sociala bakgrund.

Små skillnader bland blivande civilingenjörer

Vilka mönster går att urskilja när det gäller traditionella/icke-traditionella studenter och deras sociala bakgrund? Man kan börja med att konstatera att andelen icke-traditionella studenter är högst inom bakgrundsgrupp III och lägst inom bakgrundsgrupp I¹⁵. Eller om man så vill att andelen traditionella studenter är högst inom bakgrundsgrupp I och lägst inom bakgrundsgrupp III. Men det varierar mellan olika utbildningar.

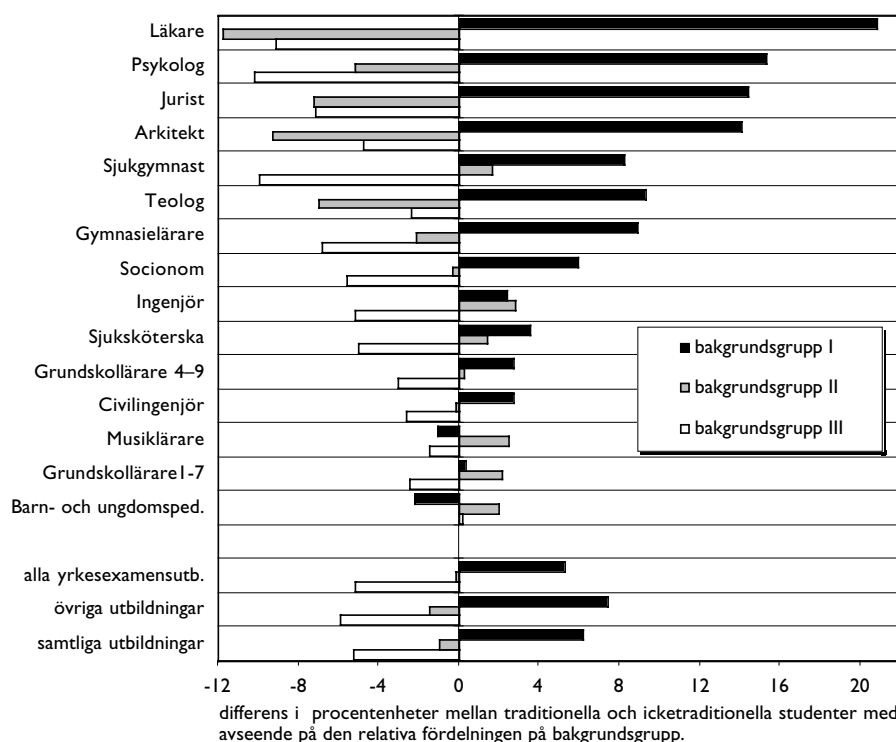

Diagram 8. Jämförelse av social bakgrund mellan traditionella och icke-traditionella studenter på olika utbildningar, höstterminen 1995.

¹⁵ Se vidare StudS Arbetsrapport nr 2.

I diagram 8 visas skillnaderna i social bakgrund mellan traditionella och icke-traditionella studenter på olika utbildningar. Omkring 31 procent av alla traditionella studenter och 25 procent av alla icke-traditionella studenter, tillhör bakgrundsgrupp I. Denna skillnad på sex procentenheter, som gäller ”samtliga utbildningar”, representeras av den högervända stapeln längst ner i diagrammet.¹⁶

Bland blivande barn- och ungdomspedagoger, grundskollärare 1–7, musiklärare, civilingenjörer och grundskollärare 4–9, är skillnaderna i social bakgrund mellan traditionella och icke-traditionella studenter ganska små. Något större är skillnaderna bland blivande sjuksköterskor, ingenjörer och socionomer. Störst skillnad är det på läkarutbildningen. Men även på utbildningarna till psykolog, jurist, arkitekt, sjukgymnast, teolog och gymnasielärare finns relativt tydliga skillnader i social bakgrund mellan traditionella och icke-traditionella studenter.

Social bakgrund har betydelse för vid vilken ålder högskoledebuten sker

Av föregående avsnitt har framgått att det finns ett samband mellan begreppen ”traditionell/icke-traditionell” och ”social bakgrund”. Hur ser sambandet ut? En student räknas ju som icke-traditionell om han eller hon uppfyller *minst ett* av kriterierna:

- har gjort (minst) ett långt uppehåll,
- började vid 25 års ålder eller senare,
- studerar på deltid.

Det är därför intressant att analysera studenternas sociala bakgrund för vart och ett av de tre kriterierna. Det visar sig då att i stort sett hela skillnaden mellan traditionella och icke-traditionella studenter har att göra med det andra kriteriet, dvs. vid vilken ålder man påbörjade sina högskolestudier.

¹⁶ Det är differensen mellan två relativa fördelningar som visas i diagram 8. Summan av de tre staplarna är därför, för varje utbildning, lika med noll.

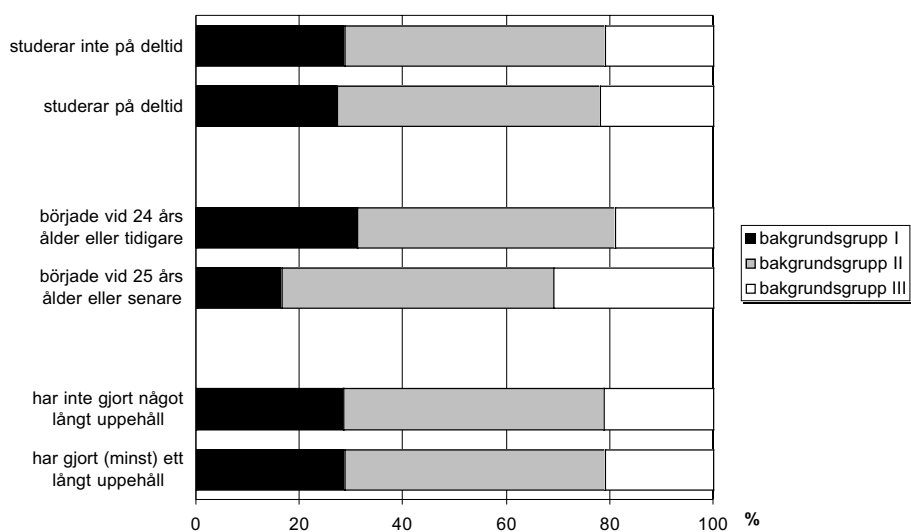

Diagram 9. Jämförelse av social bakgrund mellan studenter som uppfyller eller inte uppfyller vissa kriterier, höstterminen 1995.

Av de studenter som påbörjat studierna vid 24 års ålder eller tidigare tillhör cirka 31 procent bakgrundsgrupp I. Bland dem som påbörjat studierna vid 25 års ålder eller senare är motsvarande siffra 12 procentenheter lägre, dvs. cirka 19 procent. Däremot är motsvarande skillnad i social bakgrund mycket liten mellan de studenter som *läser på deltid* och de som *inte* läser på deltid: endast en procentenhet. Mellan de studenter som *har* och de som *inte har* gjort minst ett långt studieuppehåll finns ingen skillnad alls. (Se diagram 9.)

Studenter som tillhör bakgrundsgrupp III tenderar att påbörja högskolestudierna vid en högre ålder än studenter som tillhör bakgrundsgrupp II. Vidare tenderar studenter som tillhör grupp II att påbörja studierna vid en högre ålder än studenter som tillhör bakgrundsgrupp I. Bortsett från studenternas nybörjarålder är skillnaderna i social bakgrund mellan traditionella och icke-traditionella studenter däremot mycket små.

En slutsats av detta är att "social bakgrund" har betydelse för inte bara *om* en viss person kommer att gå vidare till högskolestudier utan också *när* detta i så fall sker. Studenter som är barn till akademiker/högre tjänstemän tenderar att göra högskoledebut i yngre år jämfört med studenter som är barn till arbetare. När väl högskoledebuten är ett faktum tycks det däremot inte finnas några tydliga skillnader mellan studenter med olika social bakgrund, huruvida deras studiemönster är "traditionellt" eller "icke-traditionellt".

Avslutande kommentar

Resultaten i denna rapport visar på en mångfald bland studenterna och att denna mångfald gäller inom hela högskolan. Även på de mest traditionella utbildningarna och högskolorna är ungefär var fjärde student icke-traditionell. På de mest icke-traditionella utbildningarna och högskolorna är ungefär fyra av tio studenter traditionella.

Min slutsats av detta är att man vid planering och anordning av högskoleutbildningar över lag knappast kan utgå från "en genomsnittlig student". Istället måste strävan vara en *ökad flexibilitet* för att kunna ge *alla* studenter goda studieförutsättningar.

Denna rapport har inte behandlat *alla* studenter – endast de studenter som hösten 1995 gick på någon utbildning som leder mot en yrkesexamen har undersökts. Ett sätt att gå vidare vore därför att på ett liknande sätt undersöka alla andra studenter, dvs. de som kanske bara läser en kurs eller som bedriver "friare studier" genom att successivt kombinera olika kurser – eventuellt med sikte på att ta en kandidat- eller magisterexamen.

Ett annat sätt att gå vidare kan vara att på ett liknande sätt undersöka studentpopulationen vid en senare tidpunkt och jämföra med studentpopulationen hösten 1995 för att spåra eventuella *förändringar*. Om det till exempel skulle visa sig att de icke-traditionella studenterna blivit fler och faktiskt utgör *mer* än hälften av samtliga studenter (de utgjorde 47 procent hösten 1995), kan det kanske ifrågasättas vilka av studenterna som egentligen är traditionella och vilka som är icke-traditionella?

Tabeller

Samtliga uppgifter avser studenterna höstterminen 1995.

R1. Antal studenter samt andel icke-traditionella studenter därav, per yrkesexamensprogram och kön	32
R2. Antal studenter samt andel därav som uppfyller olika kriterier, per yrkesexamensprogram	34
R3. Antal icke-traditionella studenter samt andel därav som uppfyller ett, två resp. samtliga tre kriterier, per yrkesexamensprogram	36
R4. Fördelning (%) på bakgrundsgrupper bland traditionella och icke-traditionella studenter, per yrkesexamensprogram	38
R5. Antal studenter och andel icke-traditionella studenter därav, per högskola och kön	40

Till rapporten hör även en separat tabellbilaga. I den finns samma typ av tabeller som ovan, men uppdelade per universitet/högskola.

Tabell RI. Antal studenter samt andel icke-traditionella studenter därav, per yrkesexamensprogram och kön

Yrkesexamensprogram	Antal studenter. Andel (%) icke-traditionella anges inom parentes					
	Kvinnor		Män		Totalt	
Agronomexamen	393	(50,9)	206	(56,8)	599	(52,9)
Apotekarexamen	315	(14,6)	158	(31,6)	473	(20,3)
Arbetssterapeutexamen	893	(43,4)	80	(60,0)	973	(44,8)
Arkitektexamen	416	(41,1)	432	(52,5)	848	(46,9)
Barnmorskeexamen	335	(96,7)	2	(50,0)	337	(96,4)
Bildlärarexamen	159	(56,0)	55	(65,5)	214	(58,4)
Brandingenjörsexamen	13	(15,4)	77	(45,5)	90	(41,1)
Barn- och ungdomsped. examen	5 719	(23,3)	771	(30,9)	6 490	(24,2)
Civilingenjörsexamen	4 128	(16,8)	15 772	(25,3)	19 900	(23,5)
Flyglärarexamen	0		11	(100,0)	11	(100,0)
Folkhögskollärarexamen	103	(99,0)	71	(98,6)	174	(98,9)
Grundskollärarexamen 1–7	8 090	(33,6)	1 788	(43,7)	9 878	(35,5)
Grundskollärarexamen 4–9	4 238	(31,5)	2 402	(40,3)	6 640	(34,7)
Gymnasielärarexamen	1 784	(47,5)	1 271	(50,4)	3 055	(48,7)
Hortonomexamen	86	(61,6)	27	(77,8)	113	(65,5)
Hushållslärarexamen	68	(36,8)	1		69	(36,2)
Idrottslärarexamen	165	(18,8)	157	(36,9)	322	(27,6)
Högskoleingenjörsexamen	2 064	(27,6)	9 448	(29,9)	11 512	(29,5)
Juris kandidatexamen	2 741	(27,2)	2 299	(37,1)	5 040	(31,7)
Jägmästarexamen	79	(41,8)	220	(45,0)	299	(44,1)
Konstn. högskoleexamen dans	54	(22,2)	5		59	(20,3)
Konstn. högskoleexamen						
konst o design	535	(62,2)	372	(54,0)	907	(58,9)
Konstn. högskoleexamen musik	207	(15,9)	335	(18,8)	542	(17,7)
Konstn. högskoleexamen scen						
och medier	134	(59,7)	140	(46,4)	274	(52,9)
Lantmästarexamen	19	(68,4)	67	(50,7)	86	(54,7)
Landskapsarkitektexamen	155	(47,7)	60	(51,7)	215	(48,8)
Landskapsingenjörsexamen	13	(100,0)	17	(100,0)	30	(100,0)
Logopedexamen	146	(45,2)	7	(57,1)	153	(45,8)
Läkarexamen	2 162	(31,3)	2 173	(41,2)	4 335	(36,3)
Maskinteknikerexamen	0		24	(45,8)	24	(45,8)
Musiklärarexamen	529	(19,3)	446	(26,0)	975	(22,4)
Optikerexamen	66	(36,4)	21	(47,6)	87	(39,1)
Organistexamen	47	(27,7)	39	(23,1)	86	(25,6)
Psykoanalytikerexamen	141	(100,0)	36	(100,0)	177	(100,0)
Psykologexamen	818	(58,9)	471	(66,5)	1 289	(61,7)
Receptarieexamen	526	(68,3)	20	(80,0)	546	(68,7)
Sjukgymnastexamen	1 042	(35,8)	357	(54,3)	1 399	(40,5)
Sjöingenjörsexamen	3		126	(35,7)	129	(34,9)
Sjökaptenexamen	22	(27,3)	211	(47,9)	233	(45,9)
Sjuksköterskeexamen	8 238	(46,7)	1 174	(48,7)	9 412	(47,0)
Skogsmästarexamen	4	(25,0)	39	(66,7)	43	(62,8)
Skogsteknikerexamen	3	(66,7)	139	(37,4)	142	(38,0)
Slöjdlärarexamen	175	(66,3)	121	(50,4)	296	(59,8)
Socionomexamen	2 606	(43,4)	633	(60,0)	3 239	(46,6)
Social omsorgsexamen	1 510	(57,5)	159	(56,6)	1 669	(57,4)
Specialpedagogexamen	883	(100,0)	104	(100,0)	987	(100,0)
Styrmansexamen	2	(100,0)	63	(50,8)	65	(52,3)
Studie- och yrkesvägledarexamen	345	(82,6)	95	(82,1)	440	(82,5)
Tandhygienistexamen	343	(49,6)	16	(75,0)	359	(50,7)
Tandläkarexamen	602	(26,1)	580	(47,4)	1 182	(36,5)
Teologie kandidatexamen	485	(51,1)	428	(50,5)	913	(50,8)

forts. R1

Yrkesexamensprogram	Antal studenter: Andel (%) icke-traditionella anges inom parentes					
	Kvinnor		Män		Totalt	
Trädgårdsingenjörsexamen	28	(100,0)	18	(100,0)	46	(100,0)
Veterinärexamen	278	(30,9)	80	(51,3)	358	(35,5)
Yrkesteknisk högskoleexamen	111	(91,9)	572	(90,4)	683	(90,6)
Totalt	54 021	(37,8)	44 396	(35,4)	98 417	(36,7)

Tabell R2. Antal studenter samt andel därav som uppfyller olika kriterier, per yrkesexamensprogram

Yrkesexamensprogram	Antal studenter	Har gjort minst ett långt uppehåll, %		Började vid 25 års ålder eller senare, %		Deltid, %	
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Agronomexamen	599	10,0	90,0	8,8	91,2	43,2	56,8
Apotekarexamen	473	5,5	94,5	15,9	84,1	0,4	99,6
Arbetssterapeutexamen	973	10,2	89,8	38,8	61,2	1,0	99,0
Arkitektexamen	848	27,4	72,6	19,1	80,9	13,3	86,7
Barnmorskeexamen	337	91,7	8,3	32,3	67,7		100,0
Bildläraresexamen	214	28,5	71,5	38,3	61,7		100,0
Brandingenjörsexamen	90	15,6	84,4	22,2	77,8	6,7	93,3
Barn- och ungdomspedagogisk examen	6 490	4,5	95,5	20,1	79,9	1,8	98,2
Civilingenjörsexamen	19 900	5,9	94,1	8,1	91,9	13,1	86,9
Flygläraresexamen	11	27,3	72,7	90,9	9,1		100,0
Folkhögskolläraresexamen	174	75,9	24,1	78,2	21,8	58,0	42,0
Grundskolläraresexamen 1-7	9 878	13,8	86,2	25,1	74,9	1,4	98,6
Grundskolläraresexamen 4-9	6 640	13,0	87,0	23,8	76,3	2,4	97,6
Gymnasieläraresexamen	3 055	28,3	71,7	31,9	68,1	4,3	95,7
Hortonomexamen	113	15,0	85,0	13,3	86,7	54,9	45,1
Hushållsläraresexamen	69	11,6	88,4	27,5	72,5		100,0
Idrottsläraresexamen	322	7,8	92,2	20,5	79,5		100,0
Högskoleingenjörsexamen	11 512	7,0	93,0	19,3	80,7	7,5	92,5
Juris kandidatexamen	5 040	14,3	85,7	16,1	83,9	9,2	90,8
Jägmästarexamen	299	11,7	88,3	12,0	88,0	26,8	73,2
Konstn. högskoleexamen dans	59	8,5	91,5	11,9	88,1		100,0
Konstn. högskoleexamen konst o design	907	25,5	74,5	36,8	63,2	1,0	99,0
Konstn. högskoleexamen musik	542	10,0	90,0	8,9	91,1	0,4	99,6
Konstn. högskoleexamen scen och medier	274	28,5	71,5	26,3	73,7		100,0
Lantmästarexamen	86	5,8	94,2	50,0	50,0		100,0
Landskapsarkitektexamen	215	21,9	78,1	15,3	84,7	22,3	77,7
Landskapsingenjörsexamen	30	26,7	73,3	43,3	56,7	100,0	
Logopedexamen	153	27,5	72,5	25,5	74,5		100,0
Läkarexamen	4 335	23,0	77,0	15,8	84,2	4,5	95,5
Maskinteknikerexamen	24	8,3	91,7	37,5	62,5	4,2	95,8
Musikläraresexamen	975	10,5	89,5	10,8	89,2	2,4	97,6
Optikerexamen	87	18,4	81,6	23,0	77,0		100,0
Organistexamen	86	20,9	79,1	7,0	93,0		100,0
Psykoanalytikerexamen	177	94,9	5,1	94,9	5,1	85,9	14,1
Psykologexamen	1 289	36,7	63,3	36,9	63,1	2,9	97,1
Receptarieexamen	546	8,8	91,2	61,2	38,8	49,6	50,4
Sjukgymnastexamen	1 399	18,4	81,6	26,7	73,3	1,2	98,8
Sjöingenjörsexamen	129	20,2	79,8	14,7	85,3	6,2	93,8
Sjökaptensexamen	233	15,5	84,5	30,5	69,5	12,9	87,1
Sjuksköterskeexamen	9 412	10,2	89,8	39,7	60,3	0,9	99,1
Skogsmästarexamen	43	34,9	65,1	41,9	58,1	25,6	74,4
Skogsteknikerexamen	142	4,9	95,1	33,8	66,2	1,4	98,6
Slöjdläraresexamen	296	18,9	81,1	43,9	56,1	9,5	90,5
Socionomexamen	3 239	13,9	86,1	38,4	61,6		100,0
Social omsorgsexamen	1 669	11,0	89,0	52,2	47,8	0,2	99,8
Specialpedagogexamen	987	83,6	16,4	71,8	28,2	26,6	73,4
Styrmansexamen	65	15,4	84,6	35,4	64,6	15,4	84,6
Studie- och yrkesvägledarexamen	440	22,3	77,7	67,5	32,5	6,1	93,9
Tandhygienistexamen	359	8,4	91,6	44,6	55,4	4,5	95,5

förs. R2

Yrkesexamensprogram	Antal studenter	Har gjort minst ett långt uppehåll, %		Började vid 25 års ålder eller senare, %		Deltid, %	
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Tandläkarexamen	1 182	8,5	91,5	30,0	70,0	2,5	97,5
Teologie kandidatexamen	913	27,6	72,4	28,8	71,2	19,3	80,7
Trädgårdsingenjörsexamen	46	26,1	73,9	52,2	47,8	100,0	
Veterinärexamen	358	16,5	83,5	22,6	77,4	1,7	98,3
Yrkesteknisk högskoleexamen	683	5,9	94,1	89,2	10,8	9,1	90,9
Totalt	98 417	13,0	87,0	23,9	76,1	6,8	93,2

Tabell R3. Antal icke-traditionella studenter samt andel därav som uppfyller ett, två resp samtliga tre kriterier, per yrkesexamensprogram

Yrkesexamensprogram	Icke-trad. studenter (antal)	Enbart ett kriterium (%)	Två av tre kriterier (%)	Alla tre kriterierna (%)
Agronomexamen	317	83,0	16,7	0,3
Apotekarexamen	96	92,7	7,3	
Arbetssterapeutexamen	436	88,3	11,7	
Arkitektexamen	398	74,4	23,9	1,8
Barnmorskeexamen	325	71,4	28,6	
Bildläraresexamen	125	85,6	14,4	
Brandingenjörsexamen	37	91,9	8,1	
Barn- och ungdomspedagogisk examen	1 573	91,1	8,8	0,1
Civilingenjörsexamen	4 683	86,3	12,5	1,2
Flygläraresexamen	11	81,8	18,2	
Folkhögskolläraresexamen	172	20,3	44,8	34,9
Grundskolläraresexamen 1–7	3 503	86,7	12,8	0,5
Grundskolläraresexamen 4–9	2 304	87,7	11,8	0,5
Gymnasieläraresexamen	1 489	70,2	27,3	2,6
Hortonomexamen	74	74,3	24,3	1,4
Hushållsläraresexamen	25	92,0	8,0	
Idrottsläraresexamen	89	97,8	2,2	
Högskoleingenjörsexamen	3 393	86,1	13,3	0,7
Juris kandidatexamen	1 598	79,2	16,8	4,0
Jägmästarexamen	132	86,4	12,9	0,8
Konstn. högskoleexamen dans	12	100,0		
Konstn. högskoleexamen konst o design	534	92,5	7,5	
Konstn. högskoleexamen musik	96	91,7	8,3	
Konstn. högskoleexamen scen och medier	145	96,6	3,4	
Lantmästarexamen	47	97,9	2,1	
Landskapsarkitektexamen	105	81,0	16,2	2,9
Landskapsingenjörsexamen	30	30,0	70,0	
Logopedexamen	70	84,3	15,7	
Läkarexamen	1 573	82,0	16,6	1,4
Maskinteknikerexamen	11	90,9	9,1	
Musikläraresexamen	218	94,5	5,5	
Optikerexamen	34	94,1	5,9	
Organistexamen	22	90,9	9,1	
Psykoterapeutexamen	177	0,6	23,2	76,3
Psykologexamen	795	77,9	20,4	1,8
Receptarieexamen	375	26,9	72,0	1,1
Sjukgymnastexamen	567	86,2	13,4	0,4
Sjöingenjörsexamen	45	82,2	17,8	
Sjökaptensexamen	107	74,8	22,4	2,8
Sjuksköterskeexamen	4 420	92,2	7,6	0,2
Skogsmästarexamen	27	48,1	40,7	11,1
Skogsteknikerexamen	54	94,4	5,6	
Slöjdläraresexamen	177	79,1	20,9	
Socionomexamen	1 510	87,8	12,2	
Social omsorgsexamen	958	89,7	10,2	0,1
Specialpedagogexamen	987	35,0	48,0	17,0
Styrmansexamen	34	79,4	14,7	5,9
Studie- och yrkesvägledarexamen	363	84,3	15,2	0,6
Tandhygienistexamen	182	86,8	13,2	
Tandläkarexamen	432	88,4	10,9	0,7
Teologie kandidatexamen	464	61,2	28,7	10,1
Trädgårdsingenjörsexamen	46	32,6	56,5	10,9

förts. R3

Yrkesexamensprogram	Icke-trad. studenter (antal)	Enbart ett kriterium (%)	Två av tre kriterier (%)	Alla tre kriterierna (%)
Veterinärexamen	127	85,8	13,4	0,8
Yrkesteknisk högskoleexamen	619	85,5	14,2	0,3
Totalt	36 143	82,8	15,2	2,0

Tabell R4. Fördelning (%) på bakgrundsgrupper bland traditionella och icke-traditionella studenter, per yrkesexamensprogram

Yrkesexamensprogram	Icke-traditionella studenter					Traditionella studenter				
	Bakgrundsgrupp			Antal	Bortfall (%)	Bakgrundsgrupp			Antal	Bortfall (%)
	I	II	III			I	II	III		
Agronomexamen	38,8	49,0	12,2	317	7,3	35,1	54,3	10,5	282	2,1
Apotekarexamen	45,2	45,2	9,7	96	67,7	48,5	41,0	10,5	377	11,4
Arbetssterapeutexamen	18,9	48,4	32,6	436	26,1	17,3	56,2	26,5	537	5,2
Arkitektexamen	43,0	46,1	10,9	398	17,1	57,1	36,8	6,1	450	9,3
Barnmorskeexamen	20,6	51,3	28,1	325	17,8	18,2	72,7	9,1	12	8,3
Bildlärarexamen	29,1	50,5	20,4	125	17,6	20,5	55,4	24,1	89	6,7
Brandingenjörsexamen	34,4	43,8	21,9	37	13,5	26,0	62,0	12,0	53	5,7
Barn- och ungdomsped. examen	14,0	50,1	35,8	1 573	20,7	11,9	52,1	36,0	4 917	5,6
Civilingenjörsexamen	35,2	48,8	16,0	4 683	18,6	38,0	48,6	13,4	15 217	5,7
Flyglärarexamen	0,0	75,0	25,0	11	27,3				0	
Folkhögskollärarexamen	25,8	41,9	32,3	172	64,0	0,0	100,0	0,0	2	0,0
Grundskollärarexamen 1–7	19,2	53,6	27,2	3 503	17,5	19,6	55,7	24,7	6 375	3,2
Grundskollärarexamen 4–9	21,5	51,5	26,9	2 304	16,9	24,3	51,8	23,9	4 336	4,0
Gymnasielärarexamen	24,1	51,1	24,8	1 489	27,5	33,0	49,0	18,0	1 566	4,9
Hortonomexamen	26,2	56,9	16,9	74	12,2	15,8	73,7	10,5	39	2,6
Hushållslärarexamen	20,8	50,0	29,2	25	4,0	15,9	56,8	27,3	44	0,0
Idrottslärarexamen	22,0	47,6	30,5	89	7,9	27,6	53,3	19,2	233	8,2
Högskoleingenjörsexamen	15,7	53,3	31,0	3 393	20,7	18,1	56,1	25,8	8 119	7,0
Juris kandidatexamen	32,3	50,0	17,7	1 598	14,5	46,7	42,7	10,6	3 442	6,8
Jägmästarexamen	44,0	43,2	12,8	132	5,3	41,0	48,4	10,6	167	3,6
Konstn. högskoleexamen dans	12,5	50,0	37,5	12	33,3	10,8	70,3	18,9	47	21,3
Konstn. högskoleexamen konst o design	33,9	52,0	14,1	534	13,9	36,8	52,5	10,7	373	9,7
Konstn. högskoleexamen musik	44,0	45,3	10,7	96	21,9	42,9	48,1	8,9	446	9,6
Konstn. högskoleexamen scen och medier	41,0	50,4	8,5	145	19,3	38,0	47,2	14,8	129	16,3
Lantmästarexamen	21,7	56,5	21,7	47	2,1	10,5	81,6	7,9	39	2,6
Landskapsarkitektexamen	44,4	42,2	13,3	105	14,3	48,1	43,3	8,7	110	5,5
Landskapsingenjörsexamen	16,0	56,0	28,0	30	16,7				0	
Logopedexamen	33,3	46,7	20,0	70	14,3	44,9	41,0	14,1	83	6,0
Läkarexamen	41,5	43,1	15,4	1 573	24,2	62,4	31,4	6,3	2 762	15,1
Maskinteknikerexamen	16,7	33,3	50,0	11	45,5	0,0	54,5	45,5	13	15,4
Musiklärarexamen	31,8	51,3	16,9	218	10,6	30,8	53,8	15,5	757	5,2
Optikerexamen	42,9	39,3	17,9	34	17,6	31,4	47,1	21,6	53	3,8
Organistexamen	50,0	45,5	4,5	22		27,0	52,4	20,6	64	1,6
Psykoanalytikerexamen	34,3	42,9	22,9	177	80,2				0	
Psykologexamen	29,8	48,3	21,9	795	26,5	45,2	43,1	11,8	494	12,1
Receptarieexamen	15,7	47,2	37,1	375	57,6	17,0	54,1	28,9	171	7,0
Sjukgymnastexamen	23,3	50,3	26,3	567	18,3	31,6	52,0	16,4	832	4,9
Sjöingenjörsexamen	20,5	51,3	28,2	45	13,3	21,8	52,6	25,6	84	7,1
Sjökaptenexamen	22,1	59,3	18,6	107	19,6	23,0	59,0	18,0	126	3,2
Sjuksköterskeexamen	15,2	51,3	33,6	4 420	22,3	18,7	52,7	28,6	4 992	7,8
Skogsmästarexamen	20,8	41,7	37,5	27	11,1	18,8	56,3	25,0	16	0,0
Skogsteknikerexamen	6,1	61,2	32,7	54	9,3	13,1	61,9	25,0	88	4,5
Slöjdlärarexamen	18,2	56,1	25,7	177	16,4	11,9	54,2	33,9	119	0,8
Socionomexamen	18,3	51,6	30,1	1 510	28,0	24,2	51,3	24,5	1 729	8,2
Social omsorgsexamen	10,4	46,8	42,8	958	34,4	11,7	50,8	37,4	711	6,5
Specialpedagogexamen	20,8	52,4	26,8	987	59,6				0	
Styrmansexamen	13,8	65,5	20,7	34	14,7	29,6	44,4	25,9	31	12,9

forts. R4

Yrkesexamensprogram	Icke-traditionella studenter					Traditionella studenter				
	Bakgrundsgrupp			Antal	Bortfall (%)	Bakgrundsgrupp			Antal	Bortfall (%)
	I	II	III			I	II	III		
Studie- och yrkesvägledarexamen	12,0	56,5	31,5	363	24,0	6,8	58,1	35,1	77	3,9
Tandhygienistexamen	13,0	48,8	38,2	182	32,4	12,4	48,3	39,3	177	18,1
Tandläkarexamen	31,5	42,5	26,0	432	70,6	39,0	41,9	19,0	750	35,5
Teologie kandidatexamen	26,8	51,8	21,4	464	28,4	36,2	44,8	19,0	449	5,1
Trädgårdsingenjörsexamen	10,5	73,7	15,8	46	17,4				0	
Veterinärexamen	36,2	51,4	12,4	127	17,3	53,2	37,2	9,6	231	18,6
Yrkesteknisk högskoleexamen	7,8	48,2	44,0	619	27,3	11,9	50,8	37,3	64	7,8
Totalt	23,7	50,6	25,8	36 143	23,4	29,0	50,4	20,6	62 274	6,8

Tabell R5. Antal studenter samt andel icke-traditionella studenter därav, per högskola och kön

Högskola	Antal studenter. Andel (%) icke-traditionella anges inom parentes					
	Kvinnor		Män	Totalt		
Blekinge internationella						
hälsöhögskola	378	(67,2)	45	(60,0)	423	(66,4)
Bohusläns vårdhögskola	225	(63,6)	28	(53,6)	253	(62,5)
Chalmers tekniska högskola	1 342	(27,0)	5 536	(33,6)	6 878	(32,3)
Danshögskolan	116	(59,5)	14	(57,1)	130	(59,2)
Dramatiska institutet	106	(94,3)	76	(90,8)	182	(92,9)
Ericastiftelsen	90	(100,0)	22	(100,0)	112	(100,0)
Ersta högskola	205	(62,0)	14	(35,7)	219	(60,3)
Gammelkroppa Skogsskola	2	(50,0)	16	(31,3)	18	(33,3)
Göteborgs universitet	14 853	(52,1)	9 375	(47,8)	24 228	(50,5)
Handelshögskolan i Stockholm	359	(26,5)	754	(32,2)	1 113	(30,4)
Hälsöhögskolan i Jönköping	1 160	(56,6)	181	(66,9)	1 341	(57,9)
Hälsöhögskolan i Stockholm	1 725	(67,6)	185	(64,9)	1 910	(67,3)
Hälsöhögskolan i Umeå	1 233	(57,7)	224	(54,0)	1 457	(57,1)
Hälsöhögskolan i Värmland	519	(67,4)	54	(64,8)	573	(67,2)
Hälsöhögskolan Väst i Vänersborg	561	(76,8)	70	(74,3)	631	(76,5)
Hälsöhögskolan Väst, Skövde	542	(59,6)	74	(52,7)	616	(58,8)
Hälsouniversitetet i Linköping	857	(48,9)	98	(51,0)	955	(49,1)
Högskolan Dalarna	2 185	(51,7)	1 689	(49,1)	3 874	(50,6)
Högskolan i Borås	1 994	(56,2)	1 308	(50,5)	3 302	(53,9)
Högskolan i Gävle/Sandviken	2 142	(55,4)	1 517	(52,0)	3 659	(54,0)
Högskolan i Halmstad	1 846	(52,5)	1 453	(42,1)	3 299	(48,0)
Högskolan i Jönköping	2 076	(39,1)	1 680	(42,2)	3 756	(40,5)
Högskolan i Kalmar	1 810	(38,0)	1 504	(42,8)	3 314	(40,2)
Högskolan i Karlskrona/Ronneby	738	(44,7)	1 162	(34,1)	1 900	(38,2)
Högskolan i Karlstad	3 960	(42,9)	2 964	(43,8)	6 924	(43,3)
Högskolan i Skövde	1 109	(35,3)	1 241	(33,0)	2 350	(34,1)
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	908	(49,7)	813	(46,6)	1 721	(48,2)
Högskolan i Växjö	2 887	(40,3)	2 456	(38,0)	5 343	(39,2)
Högskolan i Örebro	4 623	(50,2)	2 672	(42,3)	7 295	(47,3)
Högskolan Kristianstad	1 994	(44,9)	1 080	(45,4)	3 074	(45,1)
Idrottshögskolan i Stockholm	179	(27,4)	199	(43,7)	378	(36,0)
Johannelunds Teologiska institut	18	(22,2)	17	(47,1)	35	(34,3)
Kalmar läns vårdhögskola	513	(78,6)	63	(65,1)	576	(77,1)
Karolinska institutet	2 082	(50,6)	1 170	(51,1)	3 252	(50,8)
Konstfack	326	(64,4)	171	(55,0)	497	(61,2)
Kungl. Konsthögskolan	120	(77,5)	102	(65,7)	222	(72,1)
Kungl. Musikhögskolan	255	(27,5)	274	(26,6)	529	(27,0)
Kungl. Tekniska Högskolan	2 268	(36,8)	7 653	(42,8)	9 921	(41,4)
Linköpings universitet	6 059	(43,2)	6 556	(33,3)	12 615	(38,1)
Luleå tekniska universitet	2 954	(45,0)	3 267	(34,5)	6 221	(39,5)
Lunds universitet	14 332	(40,2)	13 519	(34,9)	27 851	(37,6)
Läraryhögskolan i Stockholm	5 424	(58,9)	1 355	(62,9)	6 779	(59,7)
Mitthögskolan	4 930	(51,9)	3 655	(47,4)	8 585	(50,0)
Musikhögskolan Ingesund	62	(14,5)	60	(18,3)	122	(16,4)
Mälardalens högskola	2 985	(62,7)	2 507	(54,8)	5 492	(59,1)
Operahögskolan	46	(82,6)	30	(73,3)	76	(78,9)
Röda Korsets sjuksköterskeskola	348	(63,5)	36	(75,0)	384	(64,6)

forts. R5

Högskola	Antal studenter. Andel (%) icke-traditionella anges inom parentes					
	Kvinnor		Män	Totalt		
Sophiahemmets sjuksköterskeskola	228	(46,1)	14	(50,0)	242	(46,3)
Stiftelsen Stora Sköndal	135	(75,6)	40	(62,5)	175	(72,6)
Stockholms Musikpedagogiska Institut	57	(80,7)	66	(83,3)	123	(82,1)
Stockholms universitet	13 903	(52,4)	9 997	(49,7)	23 900	(51,3)
Sveriges lantbruksuniversitet	1 298	(49,6)	1 037	(58,1)	2 335	(53,4)
Teaterhögskolan	24	(45,8)	25	(28,0)	49	(36,7)
Teologiska högskolan i Stockholm	46	(76,1)	44	(68,2)	90	(72,2)
Umeå universitet	8 919	(48,0)	6 607	(45,3)	15 526	(46,9)
Uppsala universitet	11 461	(41,3)	9 403	(40,6)	20 864	(41,0)
Vårdhögskolan Boden	535	(70,8)	85	(72,9)	620	(71,1)
Vårdhögskolan Falun	591	(72,3)	67	(62,7)	658	(71,3)
Vårdhögskolan Gävle	576	(64,8)	67	(52,2)	643	(63,5)
Vårdhögskolan i Borås	496	(71,8)	68	(61,8)	564	(70,6)
Vårdhögskolan i Göteborg	1 288	(61,8)	175	(70,3)	1 463	(62,8)
Vårdhögskolan i Malmö	627	(63,2)	82	(61,0)	709	(62,9)
Vårdhögskolan i Uppsala	872	(56,0)	124	(50,8)	996	(55,3)
Vårdhögskolan i Växjö	679	(73,5)	136	(83,8)	815	(75,2)
Vårdhögskolan Kristianstad	526	(63,7)	56	(58,9)	582	(63,2)
Vårdhögskolan Lund/Helsingborg	1 113	(67,8)	117	(65,0)	1 230	(67,6)
Örebro Missionsskola	9	(44,4)	24	(58,3)	33	(54,5)
Totalt	138 829	(49,4)	107 173	(42,9)	246 002	(46,6)

